

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Філологічний факультет

**ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
3
НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, МЕТОДИКИ ЇЇ НАВЧАННЯ ТА
ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Ступінь вищої освіти – «Магістр»

Спеціальність – 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»

Освітня програма – «Середня освіта (Українська мова і література, мова і література (німецька))»

Професійна кваліфікація – «Вчитель української мови і літератури, німецької мови та зарубіжної літератури»

Схвалено на засіданні кафедри порівняльної педагогіки і
методики викладання іноземних мов
Протокол № 8 від 25 жовтня 2021 р.

Схвалено на засіданні кафедри світової літератури та славістики
Протокол № 9 від 12 жовтня 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету.
Протокол № 10 від 29 жовтня 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кваліфікаційний екзамен з німецької мови, методики її навчання та зарубіжної літератури призначений для магістрів денної форми навчання спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» освітньої програми «Середня освіта ((Українська мова і література, мова і література (німецька)))». Цей комплексний екзамен має на меті визначити здатність а) досконало володіти базовими знаннями та навичками філологічного спрямування; б) вільно орієнтуватися у відомих сучасних (як вітчизняних, так і зарубіжних) мовознавчих і літературознавчих концепціях, напрямках, аспектах, школах, процесах тощо; в) критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; г) оперувати мовознавчою і літературознавчою термінологією; д) послуговуватися науковими і спеціальними (лінгвістичними чи літературознавчими) методами дослідження.

Кваліфікаційний іспит є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти з ґрунтовної підготовки магістрів, рівень якої встановлюється опосередковано за допомогою різних за формою та складністю завдань. Цей екзамен охоплює основні питання теоретичного і практичного характерів, які спрямовані на виявлення зазначених компетентностей.

Білет складається з трьох питань, два з них теоретичні, які відображають відповідно програмовий матеріал з методики навчання німецької мови і та зарубіжної літератури. Третє завдання практичного характеру.

До складання цього кваліфікаційного екзамену допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану та програм з курсу, а також виконали усі науково-дослідні роботи (курсові) з цих напрямів.

Для проведення кваліфікаційного екзамену організовується екзаменаційна комісія у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Комісія створюється щорічно наказом ректора і діє протягом календарного року.

ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Методика навчання німецької мови у закладах середньої освіти III ступеня

1. Формування ключових компетентностей на уроках німецької мови в старшій школі.
2. Формування міжкультурної компетенції з урахуванням сучасних інформаційно-комунікативних технологій в старшій школі.
3. Формування іншомовної комунікативної компетенції з урахуванням сучасних інформаційно-комунікативних технологій в старшій школі.
4. Навчання усного німецькомовного мовлення на основі автентичних текстів у старших класах.
5. Організація дистанційного (інтегрованого) навчання німецької мови в старшій школі на базі сучасних ІКТ.
6. Використання сучасних комп'ютерних технологій для формування граматичних навичок в учнів старшої школи.
7. Використання сучасних комп'ютерних технологій для формування лексичних навичок в учнів старшої школи.
8. Проектні технології на уроках іноземної мови при формуванні навичок та умінь усного німецькомовного мовлення.
9. Використання освітніх веб-ресурсів у процесі навчання іноземних мов.
10. Використання веб-завдань під час навчання іноземної мови
11. Використання соціальних сервісів веб 2.0 у навчанні німецької мови у старшій школі (блог, твіттер, skype).
12. Використання мовного портфоліо як ефективного засобу рефлексії у процесі навчання німецької мови у старшій школі.
13. Використання інтерактивних форм роботи на уроках німецької мови у старшій школі.
14. Використання електронних навчальних матеріалів для розвитку аудитивних навичок.
15. Використання електронних навчальних матеріалів для розвитку комунікативних навичок у читанні.
16. Використання електронних навчальних матеріалів для розвитку комунікативних навичок у письмі.
17. Розвиток навичок читання німецькомовних текстів в системі підготовки до ЗНО.
18. Навчання усного німецькомовного мовлення на основі автентичних текстів у старших класах.
19. Методика навчання іншомовного писемного мовлення в умовах особистісно-орієнтованого навчання.
20. Формування навичок креативного письма на уроках німецької мови в старшій школі.
21. Система вправ для формування німецькомовної комунікативної компетентності у діалогічному мовленні.

22. Система вправ для формування німецькомовної комунікативної компетентності у монологічному мовленні.
23. Система стратегій навчання німецькомовного спілкування в старшій школі.
24. Інтегрований урок німецької мови у старшій школі.
25. Диференційоване планування уроку німецької мови у старшій школі.
26. Мультимедійний урок німецької мови у старшій школі
27. Урок-конференція як засіб інтенсифікації навчання німецької мови в старшій школі.
28. Особливості проведення самостійної роботи учнів старших класів
29. Форми та види позакласної роботи з німецької мови у старших класах.
30. Тести як засіб контролю німецькомовних навичок та вмінь учнів старших класів.

Культура усного і писемного мовлення

1. Die modernen Tourismusarten.
2. Eltern und Kinder: Generationenkonflikte.
3. Die Gewalt in der Familie.
4. Die Bücher im Leben des Menschen.
5. Deutschsprachige Länder: die Schweiz, Luxemburg und Liechtenstein.
6. Sitten und Gebräuche des deutschen Volkes.
7. Sitten und Gebräuche des ukrainischen Volkes.
8. Die Ukraine: geographische Lage, Landschaft und staatlicher Aufbau.
9. Deutsches und ukrainisches Bildungswesen im Vergleich.
10. Mobbing und Gewalt in der Schule.
11. Der Lehrerberuf früher und heute.
12. Die Rolle der Kunst im Leben der Menschen.
13. Unvergessliche Eindrücke von einem Theaterbesuch.
14. Unvergessliche Eindrücke von einem Museumbesuch.
15. Umweltfreundlich leben: Wo ist der Ausweg?
16. Die Essgewohnheiten der Deutschen.
17. Die Essgewohnheiten der Ukrainer.
18. Die Besonderheiten der deutschen Küche.
19. Die Besonderheiten der ukrainischen Küche.
20. Die Lebensweise und Gesundheit.
21. Mit Komfort wohnen: Privathaus oder Wohnung?
22. Probleme der medizinischen Betreuung.
23. Die Welt der menschlichen Gefühle.
24. Der Charakter des Menschen. Der Mensch, den ich bewundere.
25. Medienlandschaft der modernen Gesellschaft. Das Fernsehen: pro et contra.
26. Technischer Fortschritt: Computer, Handy.
27. Technischer Fortschritt: Das Internet.
28. Die Kinokunst in der Geschichte und Gegenwart.
29. Soziale Probleme der Gegenwart.

30. Moderne Formen der menschlichen Kommunikation.

Історія зарубіжної літератури

1. Ідейно-художній зміст «Іліади» Гомера.
2. «Дафніс і Хлоя» Лонга як типовий зразок грецького роману.
3. Давньогрецький театр як явище культури. Есхіл – «батько» давньогрецької трагедії.
4. Поняття про середньовічну релігійну літературу та роль Біблії у її формуванні.
5. Причини виникнення середньовічної міської літератури та її стиль. Сатиричні і дидактичні жанри міської літератури. Середньовічна драма. Лірика середньовічних міст.
6. Роман Мігеля де Сервантеса у контексті іспанського Відродження.
7. Вільям Шекспір: драматична та сонетна творчість. Шекспірівське питання.
8. Загальна характеристика бароко як літературного напрямку XVII ст. (на прикладі філософської драми Кальдерона «Життя – це сон»).
9. Загальна характеристика класицизму як літературного напрямку XVII ст. (на прикладі комедії Мольєра «Міщанин-шляхтич»).
10. Втілення художньо-естетичних принципів класицизму в творчості драматургів (на прикладі творів П. Корнеля «Сід» або Ж. Расіна «Федра»).
11. Просвітництво як ідейний рух, визначити комплекс його ідей, основні ознаки всесвітньої літератури цієї доби. «Робінзон Крузо» Д. Дефо як реалістичний просвітницький роман.
12. Ідейно-художні особливості творчості Вольтера. Загальна характеристика філософської повісті «Простак».
13. Особливості німецького романтизму. Творчість Е.Т.А. Гофмана.
14. Особливості англійського романтизму. Творчість Дж. Байрона.
15. Особливості французького романтизму Творчість В. Гюго.
16. Особливості польського романтизму. Творчість А. Міцкевича.
17. Специфіка англійського реалізму та її втілення у творчості Ч. Діккенса (на матеріалі творів за вибором студента).
18. Ідейно-художня своєрідність французького реалістичного роману (на матеріалі творів Стендаля або О. де Бальзака – за вибором студента).
19. Специфіка американського реалізму та творчість Марка Твена (на матеріалі романів «Пригоди Тома Сойєра» та «Пригоди Гекльберрі Фінна»).
20. Поняття символізму. Творчість А. Рембо.
21. Драма-феєрія М. Метерлінка «Синій птах».
22. Філософсько-естетична та моральна проблема роману «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда.
23. Особливості творчості Рільке. Р.М. Рільке й Україна.
24. Філософія та естетика модернізму.
25. Концепція світу і людини та їх реалізація в творчості Ф. Кафки.
26. Етичний, естетичний та філософський зміст казки А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц».
27. Філософська проблематика роману Альбера Камю «Чума».
28. Філософія роману В. Голдінга «Володар мух».

29. «Театр абсурду» Особливості світосприйняття письменників-абсурдистів та їх відображення в структурі нової драми.
30. Своєрідність філософського роману Айріс Мердок «Чорний принц».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Кожний випускник традиційним способом вибирає білет, в який включено три теоретичних запитання та практичне завдання.

Підготовка до відповіді на питання білету триває 30 хвилин, після чого студент приступає до відповідей.

Загальна оцінка за екзамен на основі сумування результатів усіх етапів роботи складає 100 балів, з яких:

Питання з зарубіжної літератури (40 балів).

Питання з методики навчання німецької мови (30 балів).

Питання з культури усного і писемного мовлення (30 балів).

Переведення балів в оцінку:

Сумарна оцінка (у балах)	Екзаменаційна оцінка	Сумарна оцінка (у балах)	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	„відмінно”	90-100	A
75-89	„добре”	82-89	B
		75-81	C
60-74	„задовільно”	67-74	D
		60-66	E
0-59	„незадовільно”	35-59	FX
		0-34	F

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методика навчання німецької мови у закладах середньої освіти III ступеня

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ [пер. з англ. О.М. Шерстюк]; наук. ред. укр. вид-ня С.Ю. Ніколаєва. - К: Ленвіт, 2003. – 273с.
2. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.12-бальна система/ Міністерство освіти і науки України; інститут педагогіки АПН України. – Київ – Харків, 2000. – С.3-8; С.39-44
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. Ніколаєвої С.Ю. – К: Ленвіт, 2002. – С. 199-205.

4. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Посібник для студентів/ кол. авторів під керівництвом С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004. – 265с.
5. Сысоев П.В. Методика обучения иностранному языку на основе новых информационно-коммуникационных Интернет-технологий / П.В. Сысоев, М.Н. Евстигнеев. –М. : Глосса-Пресс; Феникс, 2010. – 177 с.
6. Черниш В.В. Інтернет-технології у професійній діяльності вчителя: вивчаємо та викладаємо іноземні мови: Посібник//Бібліотечка журналу «Іноземні мови».-Вип.4. -Ленвіт, 2011. – 64 с.
7. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь: более 2000 слов / Анатолий Николаевич Щукин.- М.: Астрель: АСТ: Хранитель, 2007. – 746 с.

Історія зарубіжної літератури

1. Антична література. Хрестоматія. Давньогрецька поезія в українських перекладах і переспівах / Упоряд. В.П. Маслюк. – К.: ІСДО,1994.–276 с.
2. Давньоримська поезія в українських перекладах і переспівах. Хрестоматія / Укл. В.Маслюк – Львів:Світ,2000.– 328 с.
3. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби відродження. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 248 с.
4. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст. Навчальний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 296 с.
5. Давиденко Г.Й., Історія зарубіжної літератури XIX – поч.. XX ст. / Г.Й Давиденко, О.М.Чайка . – К. : ЦНЛ, 2009. – 400 с.
6. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1: А-К / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 824 с.
7. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 2: Л-Я / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – 864 с.
8. Кузьменко В. І. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посібник. – К. : Академія, 2010. – 496 с.
9. Кун М. А. Легенди та міфи стародавньої Греції. – К.: Академвидав,2007. – 448 с.
10. Ернст Роберт Курціус. Європейська література і латинське середньовіччя. – Львів:Літопис, 2007. – 752 с.
11. Качуровський І. Генерика і архітектоніка.– Кн.І.: Література європейського середньовіччя. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська акад.», 2005. – 356 с.
12. Кондзьолка В. Історія середньовічної філософії. – Львів: Світ,2001.– 320 с.
13. Крижанівська О., Крижанівський О. Історія Середніх віків: Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя. Курс лекцій. – К.:Либідь, 2004. – 368 с.
14. Мислителі німецького романтизм (зб. текстів). – Ів.-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. – 246 с.

15. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник. – К. : Заповіт, 1997. – 464 с.
16. Література західноєвропейського Середньовіччя / За заг. ред. Н.О. Висоцької. Навч. посіб.– Вінниця: Нова книга, 2005. – 464 с.
17. Пашенко В.І, Пашенко Н.І. Антична література.-К. :Либідь, 2001.- 718с.
18. Підлісна Г.Н. Антична література. – К.: Вища школа,1992. – 255 с.
19. Словник античної міфології / Укл. І. Козовик, О. Пономарів.- К. :Наук. думка,1989 .– 240 с.
20. Пригодій С., Горенко О. Американський романтизм. Полікритика.– К.:Либідь,2006.– 440 с.
21. Шалагінов Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму. - К.: Видавничо-поліграфічний центр НаУКМА, 2010. - 136 с.
22. Тронський І.М. Історія античної літератури. - К.: Рад. школа,1954.- 583 с.
23. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження /За ред. Я. І. Кравця. – К.: Знання, 2011. – 476 с.